

Ο ζωγράφος του 1940 Αλέξανδρος Αλεξανδράκης, (1913-1968)

Ευάγγελος Μαυρογόνατος

Αέρααα!!

τον Ουμβέρτο Αργυρό.

Ο ζωγράφος, Αλέξανδρος Δ. Αλεξανδράκης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1913 και απεβίωσε στην Αθήνα, Σεπτέμβριο του 1968.

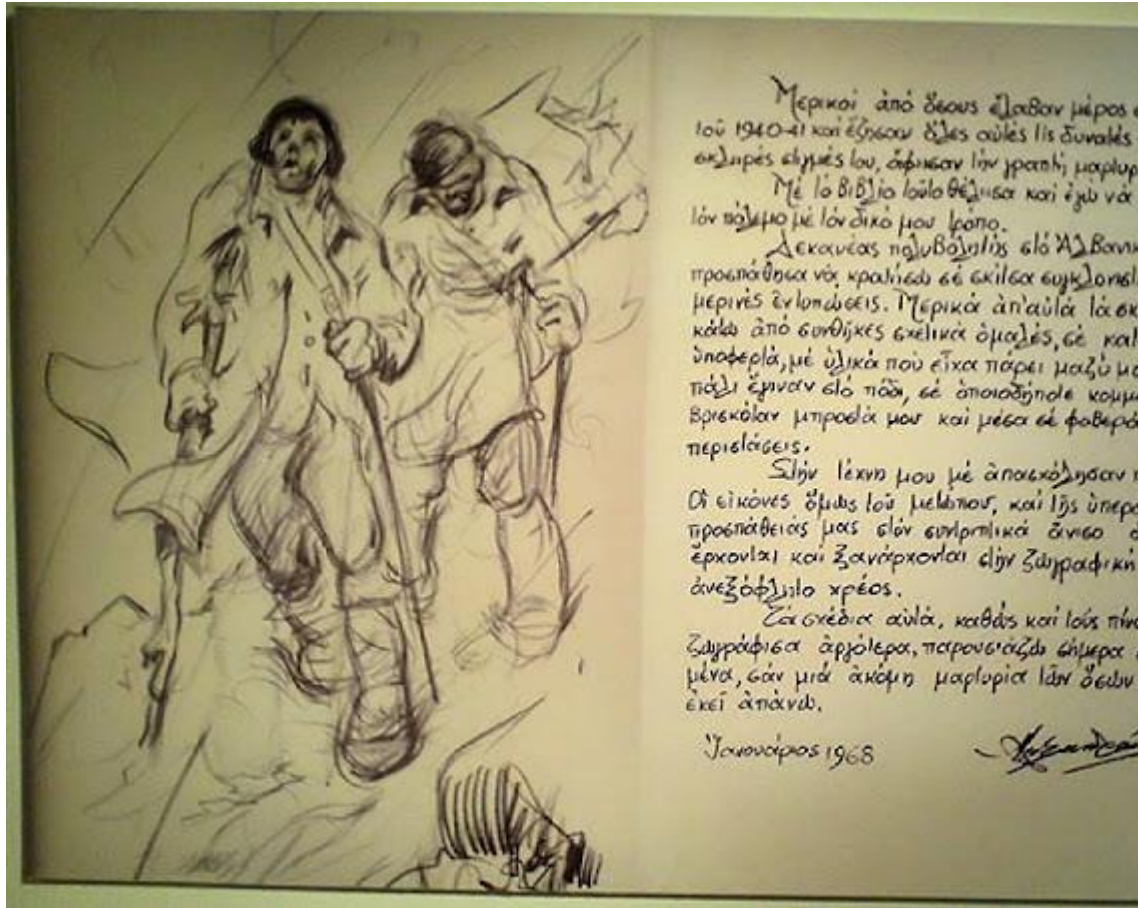
Έγινε γνωστός στο ευρύ κοινό από τις ιδιαίτερες δυναμικές απεικονίσεις του Ελληνοϊταλικού Πολέμου του 1940.

Ο Αλεξανδράκης έδειξε από νωρίς το ταλέντο του στο σχέδιο και την ζωγραφική. Σε ηλικία 17 ετών, παρουσίασε 23 έργα του σε ομαδική έκθεση που διοργάνωσε η ΧΑΝ.

Σπούδασε ζωγραφική στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών κοντά στο Σπυριδώνα Βικάτο και

Αργότερα, παρακολούθησε μαθήματα χαρακτηριστικής κοντά στον Γιάννη Κεφαλληνό.

Αποφοίτησε από την σχολή το 1937, για να συμμετάσχει αμέσως σε διάφορες εκθέσεις ζωγραφικής.

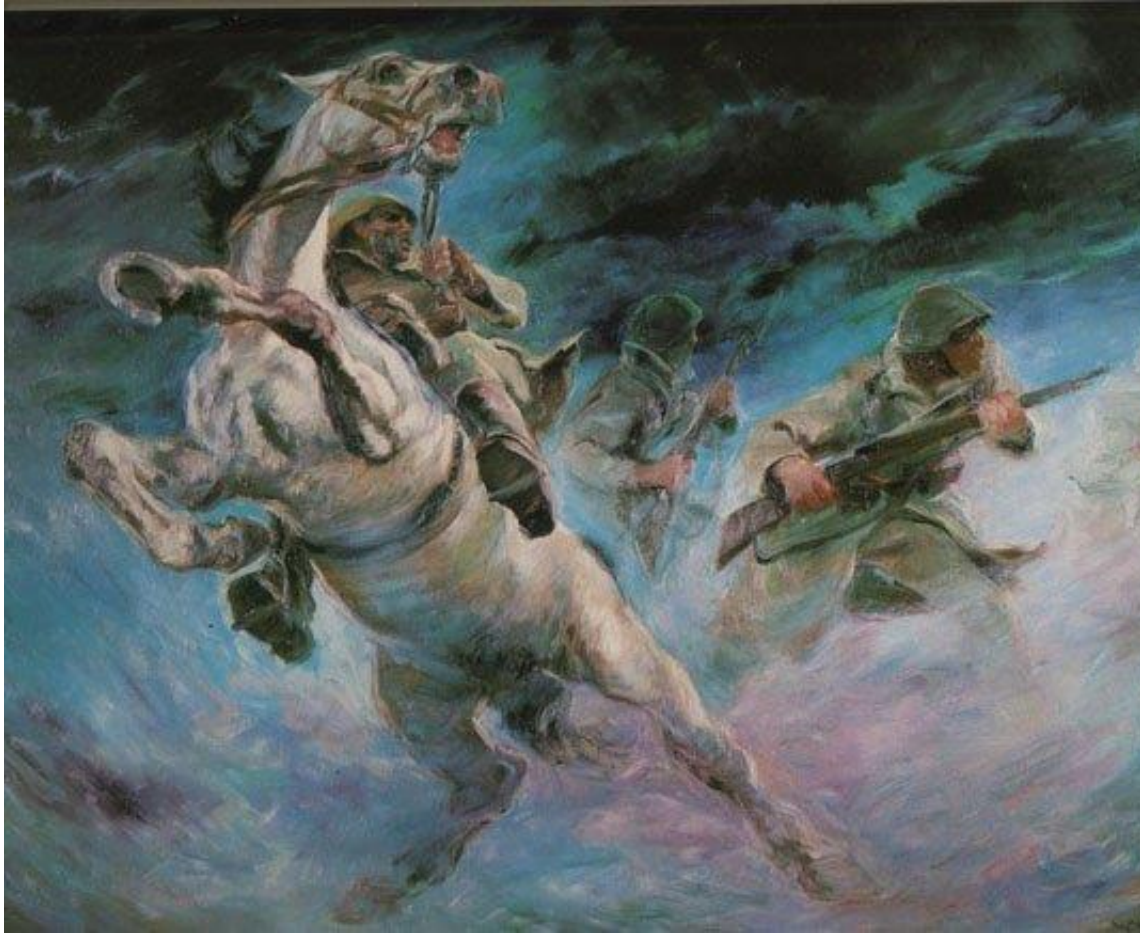

Φωτ. Φ.Μ., από την έκθεση «Μνήμες του '40 - Αλέξανδρος Αλεξανδράκης» στο Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αθηναίων «Μελίνα», 25-10-2008

Στον πόλεμο του 1940, ο ζωγράφος και οι πέντε αδελφοί του επιστρατεύτηκαν.

Υπηρετήσε στα βουνά της Ηπείρου ως δεκανέας πολυβολητής και τις εντυπώσεις του τις αποτύπωσε σε μία σειρά σκίτσων και ελαιογραφιών που έγιναν ευρέως γνωστές στο κοινό, μιας και ανατυπώθηκαν σε αφίσες και χρησιμοποιήθηκαν σε άμπολλες σχολικές εορτές.

Περίπου εκατό έργα του από τον πόλεμο δημοσιεύθηκαν επίσης μεταπολεμικά σε ένα λεύκωμα με τίτλο Έτσι πολεμούσαμε (1968).

Εαφνικά μέσα στην νύχτα - Πίνακας του Αλέξανδρου Αλεξανδράκη

Πυροβολικό στο ποτάμι - Πίνακας του Αλέξανδρου Αλεξανδράκη

Ο Αλεξανδράκης απεικονίζει τον απελπισμένο αγώνα, τον πόνο, την ψυχρή πραγματικότητα του θανάτου.

Αυτά τα πράγματα αγγίζουν και τον ίδιο, ένα ευαίσθητο πνεύμα, φύση και πράξη καλλιτέχνη.

Η απεικόνισή τους αποδίδει στα σχέδιά του μια αμεσότητα και μια δύναμη που λίγοι καλλιτέχνες πολεμικών θεμάτων επιτυγχάνουν. Αυτό από μόνο του μας καθηλώνει.

Υπάρχει όμως και κάτι άλλο που ξεχωρίζει στη δουλειά του Αλεξανδράκη. Τον πυρήνα του έργου του αποτελούν τα ελληνικά χαρακτηριστικά, το θάρρος, η αντοχή, η σωματική και πνευματική αφοσίωση, πάνω απ' όλα η αγάπη για την πατρίδα και για ότι αυτή αντιπροσωπεύει.

Το ιππικό του ελληνικού στρατού προελαύνει

Για αυτούς που πολέμησαν στα χιονισμένα βουνά της Αλβανίας, για τους συγγενείς αυτών που άφησαν εκεί την τελευταία τους πνοή, και έμειναν σε πολλές περιπτώσεις άταφοι σε απάτητες χαράδρες και κορυφογραμμές, για αυ-

τούς, ιδίως, που τραυματίστηκαν και έχασαν την αρτιμέλειά τους, εισπράττοντας μια σύνταξη ως «ανάπηρος πολέμου», αυτό που λυπεί και πονά περισσότερο, είναι το να ξεχνάμε εμείς που ζούμε στην ελεύθερη Ελλάδα, και όσοι απόλεμοι επιζούν, το με πόση προθυμία ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα της πατρίδας.

Έφυγαν τραγουδώντας, χαιρετώντας από τα κατάμεστα βαγόνια τους δικούς τους, μάνες, αδέρφια, γυναίκες με μωρά στην αγκαλιά, περήφανοι που πήραν το όπλο για να κρατήσουν την Ελλάδα μακριά από κατακτητικές βλέψεις.

Μικροί αριθμητικά αλλά με καρδιά λιονταριού, με πίστη στον Θεό και στο δικαίωμα της ελευθερίας, πέτυχαν οι Έλληνες το ακατόρθωτο: απώθησαν τον εχθρό, προελαύνοντας σε νικηφόρες μάχες και με τη γενναιότητα και την αυτοθυσία τους καθυστέρησαν τις δυνάμεις του Άξονα, αλλάζοντας την τροπή και την έκβαση του πολέμου, του Β' Π.Π., του πιο αιματηρού και καταστροφικού στον αιώνα που πέρασε.

Προέλασις (1945, έλαιογραφία σέ μουσαμά) - Πίνακας του Αλέξανδρου Αλεξανδράκη

Ο Αλέξανδρος Αλεξανδράκης, που πολέμησε, ως δεκανέας πολυβολητής, με το όπλο και την ξιφολόγη στο ένα χέρι και με το άλλο ζωγραφίζοντας τον πόλεμο όπως τον ζούσε, στο μέτωπο, με τα άλλα ηρωικά φανταράκια, με τους πιστούς συντρόφους τους, τα άλογα, που έσερναν τα πυροβόλα σε βουνά και χιονισμένες πλαγιές.

Μετά τον πόλεμο, ασχολήθηκε πολύ με το γυμνό. Εικονογράφησε επίσης το Αναγνωστικό της Ε' Δημοτικού που κυκλοφόρησε το 1958.

Η φήμη του ξεπέρασε τα σύνορα της Ελλάδας και άρχισε να συνεργάζεται με μεγάλα ιδρύματα, όπως το Μουσείο Γκουγκενχάιμ και η Βιβλιοθήκη της Γερουσίας των ΗΠΑ.

Δυστυχώς, πέθανε σε ηλικία 55 ετών, την εποχή που είχε αρχίσει να γίνεται ευρύτερα γνωστός.

Μέχρις εσχάτων - Πίνακας του Αλέξανδρου Αλεξανδράκη

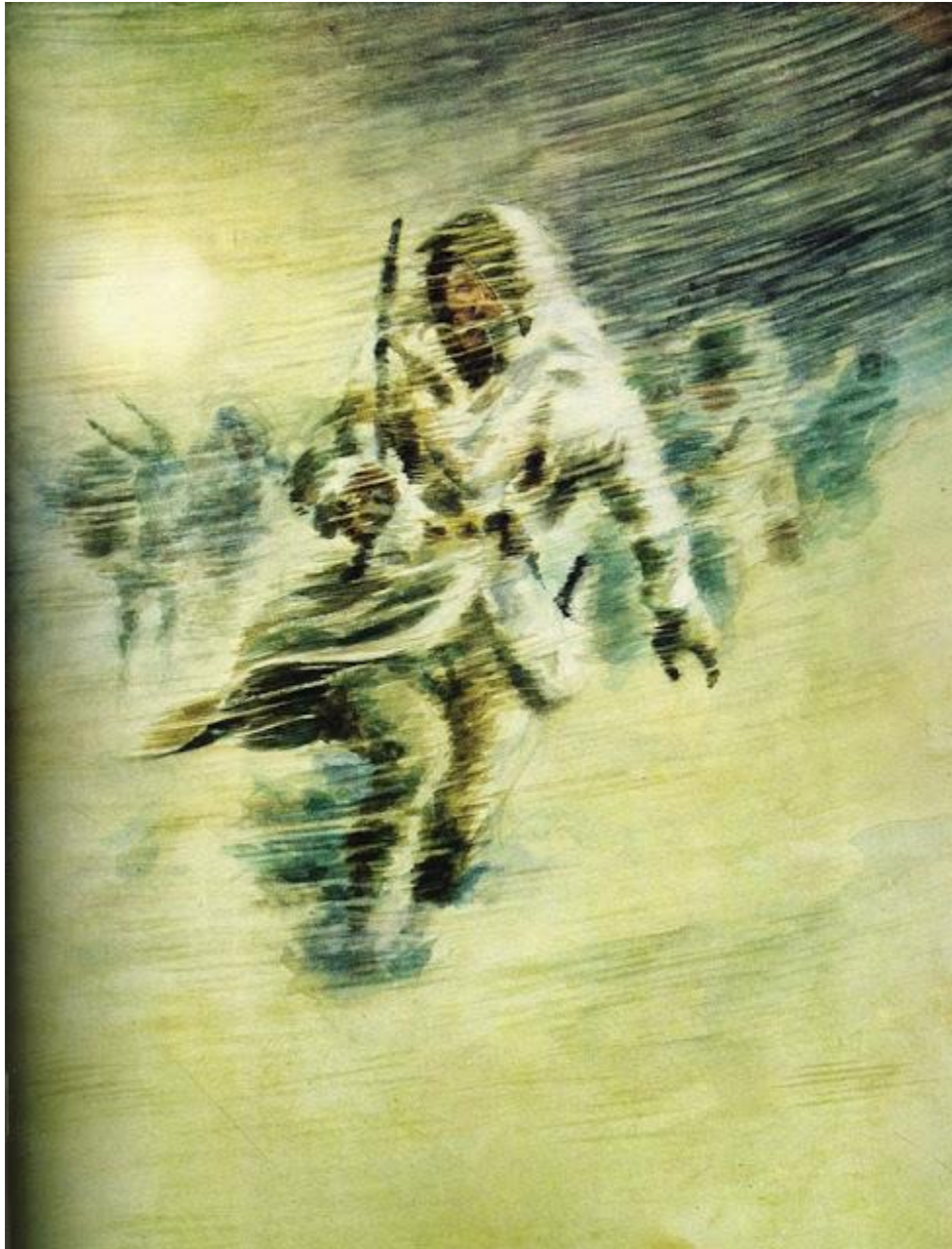
Με τέτοιο λαμπρό στρατό - Πίνακας του Αλέξανδρου Αλεξανδράκη

Υπέρ πάντων Αγών - Πίνακας του Αλέξανδρου Αλεξανδράκη

Το 1980, η Εθνική Πινακοθήκη της Ελλάδας τον τίμησε με μεγάλη αναδρομική έκθεση.

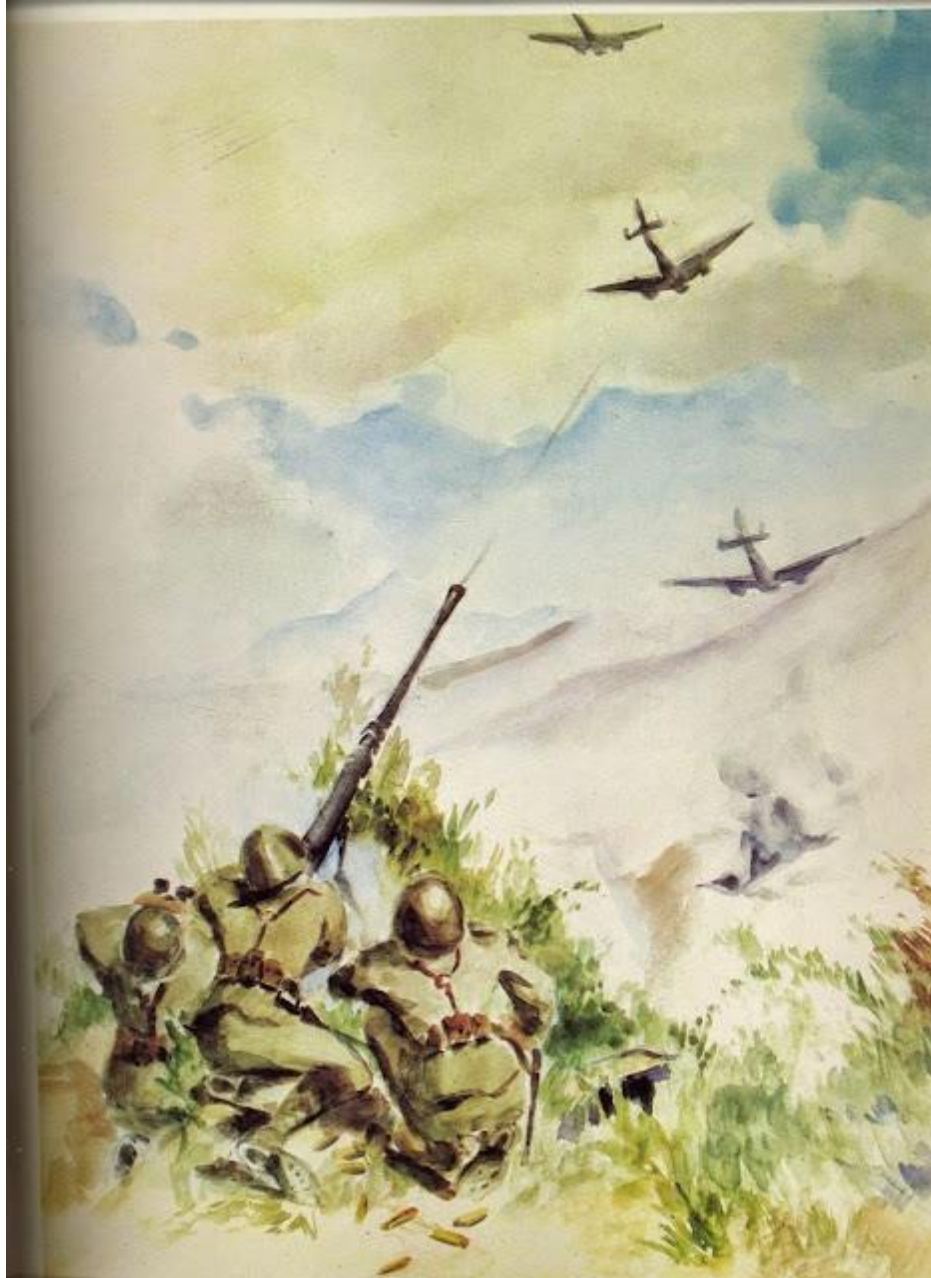
Πιο πρόσφατα, η γκαλερί «Κ» παρουσίασε έργα του καλλιτέχνη στο Λονδίνο (1998 και 2005) και στην Λευκωσία (1999).

Πορεία στη χιονοθύελλα

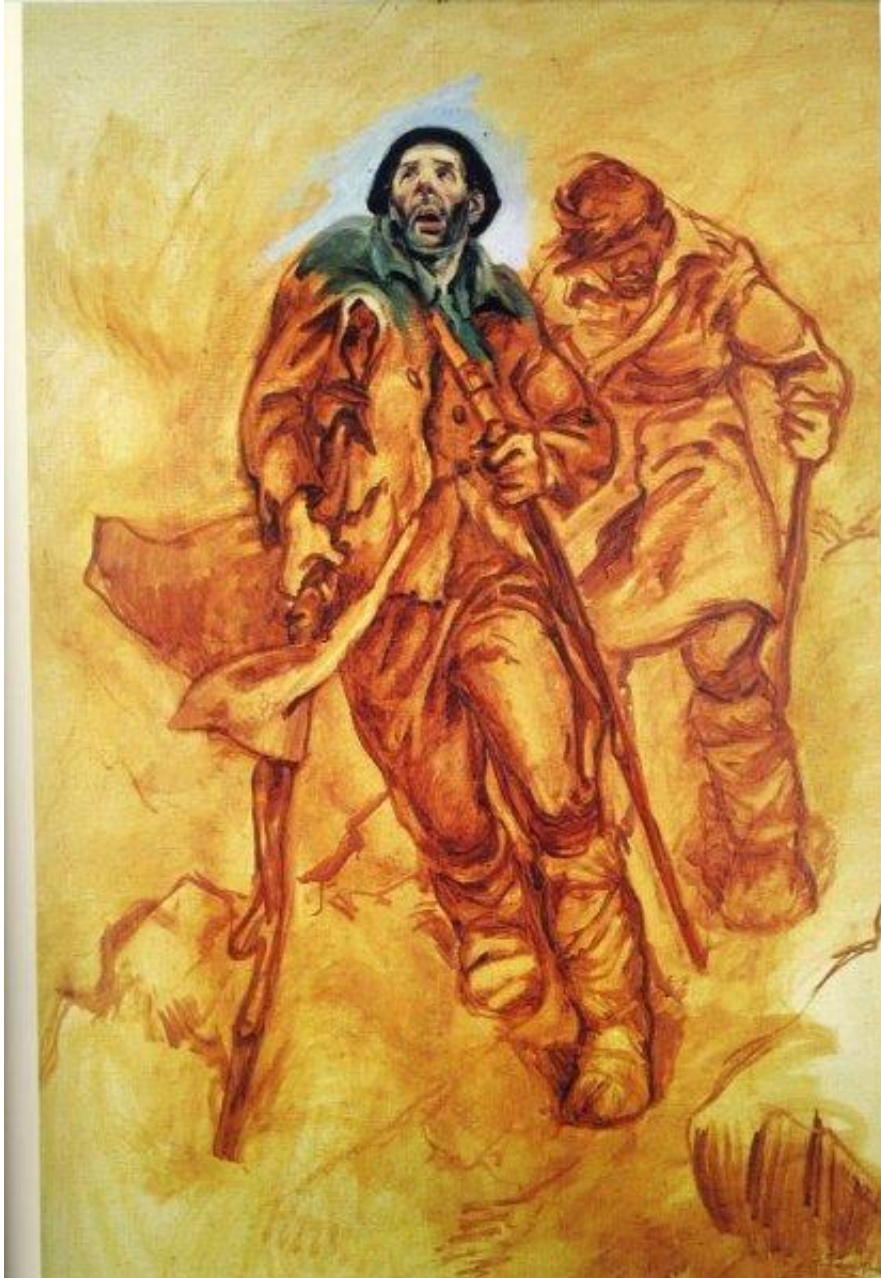
Κουβαλώντας βλήματα στα αδιάβαστα μονοπάτια της Πίνδου

Ανταεροπορικά πυρά

Μας καίνε τα χωριά

Υπέρ βωμών και εστιών, Αλέξανδρος Αλεξανδράκης

28η Οκτωβρίου 1940 - Πίνακας του Αλέξανδρου Αλεξανδράκη

"Διαταγή εξετελέσθη"

ΠΗΓΕΣ:

- Γκαλερί «Κ»
- Βικιπαίδεια
- Α. Αλεξανδράκης, 'Έτσι πολεμούσαμε 1940-41, εκδ. Πάπυρος, Αθήνα 1968.